

ELECCIONS CAP AL DESIG REAL D'INDEPENDÈNCIA

Joan Esculies

Periodista

Adéu a Escòcia?

Si el 3 de maig l'Scottish National Party (SNP) guanya les eleccions al Parlament d'Escòcia, els polítics nacionalistes catalans faran tota mena de paral·lelismes. Com ja va passar enmig del procés de Montenegro, els missatges es tornaran a simplificar i una vegada més els desitjos es confondran amb la realitat. Les enquestes situen l'SNP amb un lleuger avantatge sobre els laboristes, que ara governen al Parlament de Holyrood en coalició amb els liberal demòcrates. Per governar i convocar el referèndum per a la independència que ha promès el seu líder, Alex Salmond, l'SNP necessitarà el suport del partit dels verds (Scottish Green Party), també a favor de la convocatòria del referèndum, i esperar que la coalició actual no sumi per seguir governant. D'altra banda, els independentistes quedaran fora del govern o hauran d'intentar aconseguir un pacte amb els liberal demòcrates, que no estan d'acord a abandonar la Gran Bretanya.

LA COALICIÓ DE GOVERN ACTUAL és al poder des que el 1999 es va constituir el Parlament escocès d'acord amb la *devolution*. Un procés que va permetre la constitució d'un Parlament propi a Escòcia, a Gal·les, i també a Irlanda del Nord, tot i que en el marc del procés de pau. La *devolution* va ser a bastament demanada a Escòcia en resposta a determinades polítiques conservadores de Thatcher i Major que eren vistes com un greuge. Blair va endegar el procés per apaivagar el malestar escocès i frenar l'auge de l'SNP des dels anys setanta, més que no pas per un afany real descentralitzador.

DESPRÉS DE SET ANYS, PERÒ, els economistes britànics no acaben de posar-se d'acord a l'hora de valorar si la *devolution* ha anat bé, si en cal més o menys. El fet és que Escòcia té el creixement a llarg termini més baix de la Unió Europea. La despesa en recerca i desenvolupament és l'1,5% del PIB quan en el conjunt de la Gran Bretanya és de l'1,7%. El marge entre el que el govern britànic recapta dels escocesos i la posterior despesa pública ha augmentat; el 1997-8 la despesa va ser de 32 bilions de lliures i els ingressos de 27 bilions de lliures, mentre que el 2003-4, les xifres eren de 45 i 34, respectivament. Considerant l'educació, segons l'informe escocès d'actituds socials, un 53% de la població no hi ha trobat millores després de la *devolution*, i només un 23% creu que sí. D'altra banda, segons el *British Medical Journal*, en el sistema sanitari escocès tampoc es deixen notar els efectes de la *devolution* si no és per pitjor; les llistes d'espera dels hospitals s'allar-

DANIEL BOADA

“A Holyrood, la mala situació de l'economia escocesa repercutirà en l'executiu que encapçala McConnell i sembla que afavorirà l'SNP, el principal partit de l'oposició”

guen i en algunes poblacions, sobretot en determinats barris de Glasgow, l'esperança de vida s'equipara a algunes zones del Tercer Món.

I, A WESTMINSTER, quan els laboristes governen a desgrat dels britànics, són els conservadors els que se'n beneficien, i a l'inrevés. En canvi, a Holyrood, la mala situació de l'economia escocesa repercutirà en l'executiu que encapçala McConnell i sembla que afavorirà l'SNP, el principal partit de l'oposició, que podria passar dels 25 seients actuals a més de 44. Els laboristes en tenen 50, d'un total de 129.

UNA ENQUESTA RECENT DEL SUNDAY TIMES apuntava que un 36% dels escocesos estan d'acord amb la independència si les taxes no pugen i la despesa pública no baixa. Només un 18% es mostren favorables al procés encara que els afecti la butxaca. Més encara, entre les enquestes d'aquest diari i les publicades també recentment pel *Daily Mail* hi ha contradiccions. En la primera, el 53% dels escocesos consideren favorable mantenir-se al Regne Unit, en l'altra, el 51% són partidaris de la independència.

ENCARA QUE L'SNP GUANYI LES ELECCIONS, serà aviat per saber si el procés independentista és ferm. Sobretot tenint en compte que un any abans de fer-se efectiva la *devolution*, el 56% dels escocesos es mostren a favor d'un Estat sobirà, però un any després el suport havia caigut al 36%, on s'ha mantingut més o menys fins ara. Encara que Salmond arribi al poder amb un sac de vots de descontents amb les polítiques de McConnell i sobretot de Blair, haurà de demostrar que sap governar i que pot convèncer aquests electors de les virtuts d'una Escòcia independent. Al capdavall, saber si un Estat escocès serà millor o pitjor que l'actual situació, no és senzill. Potser no n'hi haurà prou dipositant les esperances en els jaciments petrolífers del mar del Nord, dels que l'SNP calcula que el 2006-7 en podrien obtenir prop de 10 bilions de lliures.

EL QUE COMPTARÀ A PARTIR DEL MAIG és que l'SNP tingui un model de país clar, que toqui de peus a terra, i que sigui més atractiu que el que ofereix la Gran Bretanya. I això també serveix per al cas de Catalunya respecte a Espanya. I és que si acaben sonant les gaites a la terra d'en William Wallace, els polítics nacionalistes catalans faran bé de ser prudentes i d'abandonar el tradicional emmirallament en els altres processos sobiranistes. Perquè el triomf escocès no serà el triomf català, per molt que el parlament de Holyrood el dissenyés l'Enric Miralles.

VOLTA D'HORITZÓ

El setge de Bush a l'Iran

J.J. Navarro Arisa

Com que l'agressió pura i dura està molt desacreditada a tot arreu i a més és pròpia de tiranies, quan un Estat vol iniciar hostilitats amb un altre, ha de buscar-se alguna excusa que serveixi de *casus belli* quan arribi el moment d'atacar. Una coartada molt corrent prèvia a la guerra és l'assetjament econòmic. Tot indica que els Estats Units està sotmetent l'Iran a un assetjament d'aquesta mena des que va començar la polèmica arran del programa nuclear iranià. Washington hauria exercit pressions sobre empreses i governs de països aliats perquè limitessin al màxim les seves transaccions amb el règim teocràtic de Teheran, especialment en àmbits com els de la indústria nuclear i el sector energètic, especialment important per a un productor de petroli com és l'Estat iranià. De moment sembla que la majoria d'empreses occidentals han seguit les indicacions nord-americanes pel que fa a les seves relacions amb l'Iran, però els governs, sobretot els europeus, responen amb més parsimònia a la crida de Washington a l'assetjament. La història del que va passar a l'Iraq als anys 80 del segle passat, quan Saddam Hussein va gaudir del suport francès i alemany al seu rearmament, sembla repetir-se. Tanmateix, és gairebé segur que Washington aconseguirà que els seus aliats facin pinya en la fustigació al règim iranià. En qualsevol cas, és ben coneguda la limitada utilitat dels setges i els boicots com el que Bush promou en vers l'Iran. Si el règim iranià està fermament determinat a continuar el seu programa per a l'adquisició d'armes atòmiques, l'assetjament econòmic que Bush promou abans de passar a l'acció directa no aconseguirà aturar ni retardar les agulles del rellotge que cada cop s'acosten més a un punt crític. Un cop més, podem veure com el setge econòmic d'una gran potència serveix de pròleg i de coartada per desfermar una acció de domini imperial.

REGENERACIÓ POLÍTICA

Teresa Pàmies

Escriptora

Les idees no es jubilen

Alguns dels polítics de la transició democràtica, d'esquerra, de dreta o del centre, es van jubilar, però seguien actuant en política des de les respectives ideologies confluint en l'essencial, car sortir del règim franquista, resoldre les contradiccions que el tenallaven, requeria, d'urgència, fer política, no la d'un partit ni la d'una classe soci-

al ni la d'una sola de les comunitats d'un Estat centralista. Ni les conspiracions apadrinades per ambaixades occidentals, ni les accions armades podien substituir la política com a instrument generador de canvis. Intentant crear-lo, molts militants de tota corda aprenueren a servir-se'n superant prejudicis i dogmes que

impedien trobar la solució pacífica enfront del perill real d'un nou fratricidi. En la circumstància, el gruix dels polítics estigueren a l'alçada requerida. No poden dir el mateix els d'avui, tret de lloables excepcions. Tampoc la ciutadania ho exigeix. Protesta, despotrica i reclama, però culpant de tot la política i els polítics indiscrimina-

dament com si la política no hagués funcionat mai aquí, quan són tants els exemples que la justifiquen.

Alguns polítics jubilats s'hi refereixen en termes pedagògics però no són escoltats ni llegits. No tots disposen de tribuna ni mitjans per exposar el que pensen. El recull d'articles escrits per l'ex-president Pujol, editat pel

Centre d'Estudis que du el seu nom, és una valuosa aportació a la regeneració política, com ho són les reflexions de Santiago Carrillo dialogant amb altres protagonistes de la Transició en el programa radiofònic *La ventana*. La democràcia permet parlar i facilita l'únic combat recomanable, el de les idees que mai no es jubilen.